דרסמוכא גלי קרא דאי עביד מהכי אבל אם מתהגה כעלו בהיתר שהלום כתכי מדעתו ואח"כ חזר בו הלוה אם יחזיק בו המלוח הוי ככועל כלי אוכל כפש בתחילה וכה"ג כחבו החיקי שם בפי המקבל דף קס"ו ד"ה חייב משום בי כלים דאף לאביי דס"ל בכיית אי עביד מהכי מיית אם כעל כלי אוכל כפש בעשות חייב להחזיר דה"ל זכייה בעשות יע"ש וכ"כ ול"ע לדיכא ודוק בכ"ז: [סעיף ש"ו] ג אבל אין כופין אותו להשכיר עלמו. וכחב הסמ"ע וכראה דהוא מעעם דכתיב כי לי בכי ישראל עבדים שער דהשיית הוא קידם ודוקא בגכב משל חבירו כתיב וכמכר בגכיבתו ולא בהלואתו שלהולאה כתכה ועוו"ם העור בק"י ליע קי"ח וייע עכייל. והכה הקמייע לא ראה רק לשון חשיבת הכח"ש שחצתיק העור דבריו בשיי ליע בקלרה ולכך כתב עעם זה מלבו אבל הדברים מבוארים בחשובת הרא"ש כלל ע"ח ס"ב וז"ל וכ"כ ר"ת בתשובה כי היכי דדושים בקידושין בגכיבתו ולא בומווו ולא בכשילו הכי כמי דרשיכן ולא בפרעין חובו ולא במזוכוי אשחו והמשכיר עלמו כקרא מכירה כדחמריכן בפי חותב יצאוכל כשש דשכירות ליומא כמכירה דמיא והויא מכירה ועבד עברי דכווכר נשש קריים רחווכא שכיר וווה שהיי אווור רביכו אליהו שחייב אדם להשכיר עלמו לפרכם אשתו ר״ת כחוק עליו וסביא ראיות מפרק אנצים וכוי עב"ל הכי להדיא דהטעם הוא שאין כים־ן אותו להשכיר את עלמו שלא יסים נקרא עבד. חך לפיין לכחורם סים כראה שאינו רשמי להשכיר את עלמו אף מרלים הטוב בכדי לפרוע חובו כמייש הרוציים רפייא מהלי עבדים ח״ל ואינו רשאי למכור את עלמו ולהלכיע את דמיו או לקנות בהם סחורה או כלים או ליחנם לבעל חובו אאיים לרוך לאוכלן בלבד אך מלשון חעוד והמחבר שבחבו אבל אין כופין אוחו להשכיד את עלמו להיות פועל לעשות בדמיו כל מה שירלה וכל שכן שמוחר להשכיר את עלמו לפרוע חובו אלא שאין ב"ד כושין אותו להשכיר את עצמו. והטעם כראה כיון דקיייל דפועל סוזר אף באמלע יום ואשילו קיבל כבר דמי שכירותו ואין לו לשלם כמבואר בסיי של"ג ס"ג ח"כ היהך יכולין נכוף חותו להשכיר את עלמו לפרוע חובו הרי אין לך חזרה גדולה מזו שאיכו 'רולה לעשית מלאכה כלל. אמכם לפייז סים כראם דאף שאין ב"ד כופין אותו להשכיר את עלמו מיית הוא עלמו חייב להשכיר עלתו נפרוע חובו כיון שהוא רשאי להשכיר את עלתו לפרוע חובו אייכ חייב סוא להשביר את עלמו בכדי שלא יהיה לוה רשע ולא ישלם וכן משונע מלשין הט"ו כאן שכתבו אבל אין כופין אותו להשכיר את עלמו משמע דוקא אין בית דין כיסין אותו מסום דפיעל יכול לחזור בחלי יום אבל מכל מקום החיוב דפרצון חובו מקרקפתא דגברא הוא מוכח עליו מועל להשכיר את עלמו לפרוע חובו. אולם העור בסי׳ לייע בהעתקתו דברי הרא"ם בחשר כתב וז"ל וכ"כ ל"ח בתקובה שאיכו חייב להשכיר את עלמו לפרוע חובו וחולק על רביכו אליחו שכתב שחייב אדם להשכיר את עלמו לפרכש את אשתו נויכ. אלמא דבחיוב גרידא כמי פליגי דלריית איכו חייב כלל להשכיר את עלמו לפרוע חובו או לזון את אשתו וכדמשמע מנשון תשובת הרא"ש וכ"מ מדברי החוסי והרא"ש בפי אניים דף ס"ג ע"א ד"ה באומר איכי זן יע"ש. איברא דבאמח קשה כיון דמוחר להשכיר את עלמו למה לא יהא חייב להשכיר את עלמו לפרוע חובו כיון דפריעת ב"ח מלוה והכראה בזה ע"ש וו"ש החוס' בפ"ק דב"וו דף יו עלה הא דאווריכן החם דפועל יכול לחזור באלי יום ונשום דכתיב כי לי בני ישראל עבדים ח"ל כ"ל דוו"וו ונותר אדם להשכיר עלתו דדוקא עבד עברי שאיכו יכול לחזור בו ואיכו יולא קודם זמכו אכא בשער שיחרור עובר משום עבדי הם עכ"ל הרי דק"ל דפיעל דמי לעבד עברי אלא הא דשרי להשכיר את עלמו הוא משום דיכול לחזור בו תמיד וכן מלאתי בהב"מ פ"ב מהלי אישות בשם חשובת ל"ת עלמו שכתב וכ"ל דפועל כמי דרשיכן שהוא בכלל ולא עבדים לעבדים ומשום האי טעמא סחור ואם תאוור יאסר כיון שיכול לחזור שרי עכייל וא"כ לכך אינו סייב להשכיר את עלמו לפרוע חובו כיון דחזיכן דאין אדם רשאי למכור את עלמו לפרוע חובו כמ"ש הרמב"ם ברפ"א מהייע אייב אם אתה מסייב אותו להשכיר את עלמו לפרוע חובו א"כ לא יהא יכול לחזור בו כיון דהחוב עליו מועל לפרוע והדר ה"ל עבד ואסור למכור את עלמו לפרוע חובו ולכך אין שום חיוב עליו להשכיר את עלונו לפרוע חובו חה נכון ודוק. אמנס כראה דכל זה לשיעת התוספות אך לפי שיעת חשובת מוהר"ם שהובא בהגמייה דפרק האומכין והביאו הש"ך בסימן שלייג סעיף קטן ייז שכחב וזייל כי לי בפי ישרחנ עבדים ולא עבדים לעבדים חימה איכ כשם שאסור למכור את עלמו בעבד עברי כן יהא אסור להשכיר א"ע מדקרי הכא לפועל עבד וייל דפועל לא מיקרי עבד אלא שכיר והא דילפיכן לה מעבד הייכו לעכין קולא כמו דמקיניכן גבי עבד וכרי והייכו דכתיב כי משנה שכר שכיר עבדך דהיינו שם כדכתיב בישעיה שלם שנים כימי שכיר אייב עברי שם שנים הוא משנה שכר שכיר עכ"ל ומהאי טעמא פסק שם דאסור להשכיר את עלמו ליוחר משנש שנים כמייש הרב רמייא בהגה שם ואייכ כיון דפועל לא מקרי עבד אלא דווקיליכן גביי לחזור בחלי יום שלא לכופו לעשות וולאכם איכ כראם דמהויב הוא להשכיר את עלמו לפרוע חובו כיון שמחייב לפרוע חובו אלא שאין בית דין כופין אותו לכך דכיון דאקילו גביי שיחזור בחלי יום כיש דלא כפיכן ליה מתחילה לעקות מלאכה עבור חובו. ונראה חה הוא טעמו של רבינו אליהו ששסק שחייב אדם להשכיר את עלמו ליתן וחוכות לאשתו אבל מיית גם הוא מודה שאין בייד כופין איתו לעשות מלאכה לפרוע חיב מחונות אשתו והרא"ש בחשובה כדחק בזה לחלק דכיון שכחב ואכא אפלח הרי החחייב א"ע בכך ולפי ווה שכתבתי כיחה בפשיעות ולפ"ז יש לתרץ קישית התוק' בפ' אנו"ש דף ס"ג בהא דאווריכן החם ווורדת ווואי רב הוכא אוור ווחשוויש רבי יוסי בן חניכא אוור מוולאכה וסריך החם חכן וכן המורד על אסחו בשלמוא לת"ד מחשמים לחיי אלא למ"ד ממלאכם מי משועבד לה ומשכי אין באומר איני זן ואיני מפרכם ופריך וסאמר רב איני זן ואיני מפרכם יוליא ויתן כתובם והקשו התום׳ והכמים דושוע דלשתואל כיחא דאמר לקיון עד שכיפין אותו לסוליא יכוססו לוון סא לדידים כנני קסם סואיל וכוסין אותו לוון נייד נואי

היא מותר אף לאחר ההלואה אם מקר לו מדעתו וכ"כ הקמ"ע והב"ח דינפינן שלא בשעת ההלואה אם מוסר לו מדעתו משעת הלואה וקשה לי טובה ממיש המהבר בסט"ז דאחד הממשכן את חבירו בב"ד ואחד שמשכנו בידו בזרוע או מדעת הלום ה"ז מלוה להחזיר לו העביע בעת לרכו והוא מדברי הרמצ"ם שם ולפי דברי הב"י והב"ח דילפיכן שלא בשעת הלואה אם מוסר לו מדעתו ממסככו בשעת הלואה א"כ לעכין מלית הסבת העבוע כמי כילף דכמו במשכנו בשעת הנוחה חיכו חייב להחזיר לו העבוע כמבוחר בסע"ו שם והוא שים ערוך בפרק המקבל הייה שלא בשעת הלואה כמי אם מוסר לו מדעתו. ובאמת לולי דברי הבייו והבייח הייתי אומר דלא ילפיכן שלא בשעת הליאה אם מיקר לו מדעתו משעת הליאה דכיון דעשמא דשעת הלואה מותר משום דכיון דניתן לו מדעתו הוי כמוכרו לו א"ב "ל דשלא בשעת הלואה אף שניתן לו מדעתו גרע טשי ולא הוי במיכרו לי דיש לומר דתחתת כטופא חוסר לו החתכון כדאמריכן בפי המפקיד דף ליה גבי שימא סדכא דבאגבייהו איהו בחובו לא חשיב כזביכי דהאי דאגביי מדעתיה מחמת כסופ ו סוא דאגציי ואף דהתם לא קיייל הכי הייכי משום דשומא הדרא איכו אלא מדרבכן בעלמא משים ועשית הישר והטוב ובכה"ג הקינו חז"ל אבל הכא דחיוב מדאורייתא הוא חיישיכן עפי אבל לפי דברי הב"י והב"ח דילפיכן שלא בשעת הלואה משעת הלואה קשה טובא דאף לענין מלות השבת העבוע כתי כאות כן וכי היכא דלענין למשכן כלי א״ל מותר שלא בשעת סכוחה חם תוסר כו מדעתו משום דהוי כמוכרו לו הייה לעכין מלית העבוע כמי כימה הכי והרמצ"ם דסבק דחף אם משכנו מדעת הנוה שלה בשעת סלוחה לריך לחחזיה לו סעביע לעעמים אזיל דלא ס"ל דהוי במוכרו לו דהא ס"ל דחף בשעת הלוחה חסור להשכין כלי ח"כ אבל לשיעת הרח"ה קשה . וצחתת ככאה דמב"ה השמיע העור דברי הכמב"ם בדין זה דבכותן לו מדעתו חייב בהקבת העביע דכיון דפסק כהרמ״ה דבמוסר לו מדעתו מותר ליעול כני א"כ היים דאינו חייב בהשבת העצוע בכהייג. אך וולאתי תכא רבה דמסייע להמחבר הרז"ה בסי המאור שהקשה על מתכיחין דקתכי ומחזיר את הכד בלילה ואת המחרישה ביום והא מחריקה כלי אוכל כפש ואסיר למשככו ותירץ, דונתניתין אקרא קאי דכתיב והאיש אשר אתה נושה בו יוליא אליך את סעבוע החולה ובודחי הכוה יכול להוליא אפילו דברים שעישים בהם א"כ ורשאי החלוה לקבלם חווני הילכך מתכיחין ניוי קתני בין במשכון דהיתכא שקבלי מיד הלוה בין בחשכון דאיסוכא יעויש הכי דש"ל להדיא דאף כשמסר לו הלוה מדעתו כלי איינ מותר המלוה לקבל ממכו מיית עכיים לריך להחזיר לו בעת לרכו והוא כשיעת התחבר אווכם בסי אש"ו שם הביא דברי סראב"ד שחשיג עליו וכתב ח״ל א״א אוות הוא זה שהוא רשאי לקבל ווווכו אבל וואין לו שהוא חייב להחזיר הואיל ומדעתו כתן לו שהרי משכן בשעת הלואה כיין שמדעתו כחן לו איכו חייב להחזיר לו ושמא כמו כן שלא בשעת הלואה דמאי שכא עב"ל ומה שלפעד"ל בשיעת הבעל התאור והמחבר הוא דק"ל דלענין החזרת העבוט אין לדווות שלא בשעת הלואה אף שיוסר לו וודעתו לוושככו בשעת הלואה דבתשכנו בשעת הלואה כיון דחתלוה לא רלה להלוות לו אלא על משכון זה שיהיה בטוח במעוחיו מסחמא הלוה לו ע"ד שלא ילערך להחזיר לו בכל פעם בעת לרכו ומסתמא כתרלה הלוה לזה ואדם רשאי בשלו כל מה שירלה משאים שלא בשעת הלואה אף דמסרו לו סלוה מדעתו מיית ייל דדעה סלוה היה שיחזיר לו צעת לרכו אבל לענין להשכין כלי אוכל נשש שפיר מדמיכן שלא בשעת הלואה אם מוסר לו מדעתו למשכנו בשעת הלואה דכיון דתשכן לו כלי איכל כפש מרלוכו הטוב הרי מוחל לו מדעתו החיוב של המלום דתמון כיתן למחילה ומה"ט מחכה על מה שכתוב בחורה בדבר שבממון חכאו קיים משום דממון כיחן למחילה וכמצואר בסכ"ח לערין אם החכה שלא יסדרו לו ובסי ס"א ס"ו לעכין אם התכה שיהיה יכול למשככו בעלמו וע"ש בש"ק ולענין אכילת פועל בשעת חלאכה ריים שלייה בפחייע דחהכי חכאי והייה סכא אם הלוה מוסר לו מדעתו כלי אוכל נפש הרי הלוה מוחל למלוה חיובו וכורים הרא"ה בקי החיכוך מלוה תקפ"ג והה"מ והכ"י דלא גרע מווכר שאין מוכעין לאדם מלמכור כל כליו או למשככם יעיש. ובאמת היי כראה לפ"ז דאף לעכין החזכת העצוע אם נחן לו הלוה לחלוה חשכין חדעתו שלא בשעת סלואם ואמר לו בפירוש שלא יחזיר לו בעת לרכו מועיל מטעם מחילה ואין לריך להסזיר כו לכיע. אך ליע בזה דכראה אם חזר בו הכוה אחר כך וביקש מהמלום שיחזיר לו בעת לרכו לריך להחזיר לו לפי שינות הר"י הלוי שהביח סר"ן ר"ם ש"ה והכ"י צפ"ק דמליעא דק"ל דמשכון לא מקרי הילך כשיתן לו שלא בשעת הלואה משים דמשכון אינו כקכה בתורת משכון שלא בשעת סטאה אם לא שבא לידו בגוביינא דבי דינא דגזירת הכתוב הוא דבע"ה קוכה משכון וכן בשעת הלואה משום דקנו לו מעותיו אבל לאחר הלואה כשמותן לו מדעתו איכו קוכה אותו למשכון כלל שאין כח למעות הראשונות לקכות דהייקדש בחלוה חיכה מקודשת ובמכר לח קנה ומשכון חיכו נקנה במשיכה למשכון כלל יע"ש וכן דעת הגמ"ר השכיות בסוף ב"מ וא"כ אף שנתן לו משכון שלא בשעת הלואה ואמר לו בפירוש שלא יחזיר לו בעת לרכו כסי כוני שמחל לו החיוב הזה מכל מקים כיון שאין המשכון נקנה להמלוה כלל יכול הלוה לחזור בו ממחילתו ואנויג דמחילה איכו לריך קרין הייכו משום שנקנה הדבר הכמחל להמוחוק מחורת משיכה ורשותו קונה לו משח"כ הכח לענין משכון כיון שאין משיכה ורשות קינה למשכון בעימא א"כ בכל עת שסלום חוזר מהמחילה חייב המלום בחיוב דאורייתא להחזיר לו המשכון בעת ברכו וכן במשכן לו כלי אוכל נפש שלא בשעת הלואה מדעתו אם אח״כ סחל בו הלוה ותובע אותו שיחזירכו לו לחלועין כראה דמהכי הזרה דכיון שאין המשכון כקכה לו אף שמחחילה מחלו לו להמלוה החיוב שלו מיימ כשחות הלוה בו אם לא יחזיתו המניה ויתפום המשכון בעל כלחו הוי כאינו כועל עכשיו סכלי אוכל כפש דאסר רחווכא ואף דאם חבל כלי א"ל א"ל להחזיר לו אלא בעת לרכו כמ"ש הסמיע בסיים ייד היינו משים דגלי קרא דאי עביד מהכי כדאיתא בחמוכה דף וי והייכו דוקא אם עבר אמימרא